

Dosarul nr. 2rac-220/20

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) R. Berdilo
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) L. Bulgac, V. Buhanaci, V. Sîrbu

ÎNCHEIERE

28 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de avocatul Victor Burac, în numele și interesele Băncii Comerciale „Mobiasbanca-OTP Group” Societate pe Acțiuni și de avocatul Ion Gavriiliuc în numele și interesele Societății cu Răspundere Limitată „NV Expert”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „NV Expert” împotriva Băncii Comerciale „Mobiasbanca-OTP Group” Societate pe Acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 16 noiembrie 2017, SRL „NV Expert”, fiind reprezentată de avocatul Ion Gavriiliuc, s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva BC „Mobiasbanca-OTP Group” SA solicitând încasarea sumei de 210 019,50 de euro dintre care suma de 7 011 euro cu titlu de reparare a prejudiciului material, 2 210 euro venitul ratat de la netransmiterea partidei a treia de marfă, 150 798 de euro venitul ratat de la netransmiterea cantității de marfă contractată și 50 000 euro cu titlu de reparare a prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că în conformitate cu contractul universal bancar nr. 2410297100 din 12 aprilie 2011, părțile au stabilit relații juridice de prestare/oferire a serviciilor și produselor financiare pe o perioadă nelimitată de timp, specificând că s-a convenit că relațiile dintre părți la executarea contractului vor fi reglementate de legislația în vigoare a Republicii Moldova.

A invocat că banca a încălcat clauzele contractuale, iar societatea reclamantă a fost prejudiciată considerabil, în următoarele circumstanțe.

Conform contractului nr. 1 din 14 martie 2017 încheiat între cumpărătorul SRL „NV Expert” și vânzătorul PP „Rivne-Tehno-Complex” (Ucraina), societatea reclamantă s-a obligat să primească și să achite ulei de rapiță, iar, conform contractului nr. 2 din 14 martie 2017, SRL „NV Expert” în calitate de vânzător urma să realizeze marfa cumpărătorului SIA „Londens” (Letonia).

Potrivit pct. 5.4. din contractul nr. 2 din 14 martie 2017, marfa urma să fie transportată cu mașinile aflate în locațiune la cumpărătorul SIA „Londens” pe partide separate cu achitarea integrală a fiecărei partide.

La etapa inițială (până la începutul operațiunilor de cumpărare-vânzare) SRL „NV Expert” a prezentat pârâtului ambele contracte nr. 1 și nr. 2 din 14 martie 2017, pentru coordonarea transferurilor financiare, iar din partea responsabililor băncii nu au parvenit întrebări sau suspiciuni referitor la efectuarea tranzacțiilor.

La 30 martie 2017, cumpărătorul SIA „Londens” a transferat în adresa SRL „NV Expert” suma de 19 280 de euro, dintre care la 31 martie 2017 a fost transferată PP „Rivne-Tehno-Complex” suma de 18 200 euro. Din partea băncii careva pretenții referitor la modalitatea transferului, valutei operate, operațiunilor între părțile contractante nu au fost.

La 4 aprilie 2017, la efectuarea celui de al doilea transfer, a prezentat băncii ordinul de plată în sumă de 18 060 de euro, însă, persoanele responsabile ale băncii au interzis efectuarea transferului spre Ucraina, explicând verbal apariția dubiilor în privința legalității operațiunii și bănuielii privind spălarea banilor.

La solicitarea băncii, a explicat motivul participării la tranzacție și acordul companiei SIA „Londens” (Letonia) de a procura marfa de la reclamant și nu direct de la producătorul (Ucraina), specificând că, la insistența nemotivată a băncii, au prezentat documente de origine a mărfii din Ucraina, inclusiv documente și pentru prima partidă expediată.

Suplimentar a fost prezentat certificatul de calitate conform normelor europene.

Ca rezultat mașină încărcată cu marfă a fost reținută pentru 24 ore, fapt pentru care reclamanta a suportat un prejudiciu.

La solicitarea responsabililor băncii, prin poșta electronică, a transmis declarația vamală, facturile și invoce de la cumpărător, iar reprezentării băncii au efectuat transferul și verbal au declarat că sunt satisfăcuți de documentele prezentate.

La 7 aprilie 2017, la contul de decontare al reclamantului, a parvenit de la SIA „Londens” al treilea transfer în sumă de 38 610 euro, pentru marfa încărcată în două autocisterne.

Societatea reclamantă a prezentat băncii ordinul de plată nr. 5 din 7 aprilie 2017 în sumă de 36 660 de euro, adresate producătorului din Ucraina și a primit copia acestui ordin de plată cu confirmarea transferului, atât în formă electronică, cât și pe suport de hârtie cu ștampila băncii, iar, aproximativ peste o oră, a fost informat despre suspendarea transferului, pe motiv că nu a prezentat documentele confirmative celui de al doilea transfer.

Au solicitat să fie efectuată plata pentru această partidă de marfă (a treia partidă), deoarece ziua de 7 aprilie 2017, era vineri, iar până luni 10 aprilie 2017, mașinile urmau să fie în staționare nemotivat, însă au fost refuzați.

Banca a solicitat prezentarea declarației vamale a Letoniei pe suport de hârtie, iar explicațiile reclamantului precum că la moment este prezentă doar în format electronic și este necesar timp suplimentar pentru a fi primită pe suport de hârtie, au fost respinse.

Aproximativ la ora 15:15, la data de 7 aprilie 2017, a prezentat băncii copia facturii cu ștampilele Ucrainei (de ieșire), Bielorusiei (de tranzit) și Letoniei de primire a mărfii (a două partide anterioare), iar, peste o oră au fost informați verbal de către bancă, despre refuzul efectuării transferului din 7 aprilie 2017, în sumă de 36 660 de euro și a transferurilor ulterioare necesare pentru executarea contractelor nr. 1 și nr. 2 din 14 martie 2017.

La 11 aprilie 2017, banca a informat Centrul Național Anticorupție despre suspiciunile privind spălarea banilor, iar la 12 aprilie 2017, conturile reclamantului au fost suspendate prin decizia responsabililor de la Centrul Național Anticorupție, specificând că, la 18 aprilie 2017, prin încheierea instanței de judecată, termenul sistării efectuării operațiunilor bancare din contul SRL „NV Expert”, a fost prelungit pentru 30 de zile.

După controlul efectuat de Centrul Național Anticorupție, nu au fost informați despre deblocarea contului, însă începând cu 18 mai 2017, efectuarea operațiunilor bancare a fost posibilă, specificând că SIA „Londens” a prezentat Centrului Național Anticorupție explicațiile și documentele solicitate.

Începând cu 12 aprilie 2017, SIA „Londens” a înaintat mai multe pretenții față de reclamant, inclusiv privind achitarea prejudiciului material în sumă de 7110,75 de euro, iar la 26 mai 2017, reclamantul a rambursat suma de 37 900 euro, transferată anterior în calitate de plată pentru realizarea a două autocisterne încărcate cu ulei rapiță la 7 aprilie 2007. PP „RivneTehno-Complex” (Ucraina), a solicitat rezoluțiunea contractului nr. 1 din 14 martie 2017.

A menționat că, prin urmare, prejudiciul material rezultă din pretențiile înaintate de SIA „Londens” privind staționarea nemotivată a transportului, pe parcursul traseului Letonia-Ucraina fără încărcătură și refuzul de a transporta marfa în sumă de 2 400 euro și penalitatea pentru neprezentarea mărfii în sumă de 3861 de euro.

A indicat că o pretenție analogică a parvenit de la PP „Rivne-Tehno-Complex” (Ucraina), privind rambursarea sumei de 750 euro, de la vămuirea autocisternelor încărcate cu ulei de rapiță din 7 aprilie 2017, iar suma totală a acestor pretenții constituie 7 011 euro.

La fel, societatea reclamantă a suportat un prejudiciu pe motivul netransmiterii la 7 aprilie 2017, a autocisternelor vămuite cu greutatea totală de 52000 kg, încărcate cu ulei de rapiță, prețul contractual fiind de 700 euro/tonă și prețul contractual de vânzare de 742,50 euro, în total 2 210 euro.

Societatea reclamantă a avut de suportat consecințele negative, prin rezilierea contractelor în sumă de 150 798,50 de euro (conform anexei nr. 1 al contractului nr.2 din 14 martie 2017 – 4 173,50 de euro; conform anexei nr. 2 al contractului nr.2 din 14 martie 2017 – 19 125 de euro; conform anexei nr. 3 al contractului nr.2 din 14 martie 2017 – 127.500,00 euro).

Prin hotărârea din 30 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SRL „NV Expert” împotriva BC „Mobiasbanca-OTP Group” SA cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

S-a încasat de la SRL „NV Expert” în beneficiul BC „Mobiasbanca-OTP Group” SA, cu titlu de cheltuieli de judecată suportate pentru asistența juridică, suma de 102 260,15 lei

La 2 ianuarie 2020, SRL „NV Expert”, fiind reprezentată de avocatul Ion Gavriiliuc, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea ei și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de SRL „NV Expert”.

S-a modificat hotărârea din 30 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin micșorarea cuantumului sumei încasate de la SRL „NV Expert” în beneficiul a BC „Mobiasbanca-OTP Group” SA, de la suma de 102 260,15 lei, la suma de 40 000 lei.

În rest, hotărârea din 30 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a menținut.

S-a încasat de la SRL „NV Expert” în beneficiul BC „Mobiasbanca-OTP Group” SA, cu titlul de cheltuieli de asistență juridică în instanța de apel, suma de 3000 lei.

În motivare, Colegul instanței de apel a reținut că prima instanță a apreciat corect circumstanțele deduse judecății, prin prisma art. 15 alin. (3) din Legea nr. 190 din 26 iulie 2007, stabilind că instituțiile financiare sunt entități raportoare, și, din acest motiv, BC „Mobiasbanca-OTP Group” SA este exonerată de răspundere pentru acțiunile întreprinse în raport cu reclamantul SRL „NV Expert”, chiar dacă această executare a avut drept urmare cauzarea de prejudicii materiale sau morale, or, banca a acționat în scopul executării obligațiilor impuse de Legea nr. 190 din 26 iulie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, și ca urmare, a executat întocmai decizia Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și încheierea irevocabilă din 18 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, privind prelungirea termenului de sistare a executării operațiunilor din contul SRL „NV Expert”, în limita sumei de 38 657 euro, pe un termen de 30 zile.

La 30 iulie 2020, prin intermediul poștei, avocatul Victor Burac, în numele și interesele BC „Mobiasbanca-OTP Group” SA, a declarat recurs împotriva deciziei din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând să fie admis recursul, casată parțial decizia instanței de apel, în partea în care a fost modificată hotărârea primei instanțe și a fost încasată suma de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi prin care să fie menținută hotărârea din 30 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, modificată decizia din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, în partea încasării cheltuielilor de judecată, prin majorarea sumei de la 3 000 lei la suma de 34 145,55 lei și încasarea de la SRL „NV Expert” a cheltuielilor de judecare a cauzei în instanța de recurs.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel în decizia recurată a interpretat eronat legea (art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă) - prin prisma indicațiilor explicative și jurisprudenței Curții Supreme de Justiție, Curții Europene a Drepturilor Omului și instanțelor naționale - în raport cu circumstanțele cauzei și a formulat, ca consecință a unei asemenea interpretări eronate a legii (art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă), concluzii eronate referitor la faptul că

instanța de fond „eronat” a ajuns la concluzia încasării de la SRL „NV Expert” a cheltuielilor de asistență juridică în suma de 102 260,15 lei și că la caz, suma de 40000 este suficientă și rezonabilă pentru cheltuielile de asistență juridică adjudecată băncii, având în vedere complexitatea cauzei și activităților reprezentantului băncii, durata ședințelor de judecată, natura litigiului și aportul avocatului.

La 24 august 2020, avocatul Ion Gavriiliuc, acționând în numele și interesele SRL „NV Expert”, a declarat recurs împotriva deciziei din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând să fie admis recursul, casată integral decizia și restituită cauza spre rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu soluția instanțelor de judecată ierarhic inferioare, invocând că sunt neîntemeiate și pasibile de a fi casate.

A menționat că instanța a interpretat în mod eronat legea, și anume, prevederile Codului civil și prevederile Legii nr. 190 din 26 iulie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, în special art. 15 alin. (3), iar concluziile instanțelor sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată participanților la proces, prin intermediul poștei, la 24 iunie 2020, însă dovada legală de recepționare a acesteia de către recurenți lipsește.

În cererea de recurs depusă de avocatul Ion Gavriiliuc în numele și interesele SRL „NV Expert”, s-a menționat că decizia instanței de apel a fost recepționată de reprezentant la 4 iulie 2020.

Din aceste considerente, Colegiul consideră recursurile declarate în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin referința din 1 octombrie 2020, avocatul Victor Burac, în numele și interesele BC „Mobiasbanca-OTP Group” SA, a solicitat declararea recursului depus de avocatul Ion Gavriiliuc în numele și interesele SRL „NV Expert” drept inadmisibil.

Prin referința din 15 octombrie 2020, avocatul Ion Gavriiliuc în numele și interesele SRL „NV Expert”, a solicitat respingerea recursului declarat de BC „Mobiasbanca-OTP Group” SA.

Examinând temeiurile recursurilor declarate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de

fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursurile declarate de avocatul Victor Burac, în numele și interesele BC „Mobiasbanca-OTP Group” SA și de avocatul Ion Gavriiliuc în numele și interesele SRL „NV Expert”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibile recursurile declarate de avocatul Victor Burac, în numele și interesele Băncii Comerciale „Mobiasbanca-OTP Group” Societate pe Acțiuni și de avocatul Ion Gavriiliuc în numele și interesele Societății cu Răspundere Limitată „NV Expert”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru